

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Praca z osobami uzależnionymi od narkotyków, PG_00149249						
Kierunek studiów	Pedagogika (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2028/2029		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	3		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	5		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Robert Opora				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		45.0	75
Cel przedmiotu	Zapoznanie studenta z podstawowymi aspektami problematyki uzależnień m.in. stosowaną terminologią, koncepcjami uzależnienia oraz kryteriami diagnostycznymi. Dostarczenie studentom niezbędnej wiedzy dotyczącej podstaw terapii osób zagrożonych uzależnieniem i uzależnionych od narkotyków tj. form pomocy w polskim systemie leczenia i terapii uzależnień, oraz najważniejszych zagadnień z zakresu pracy terapeutycznej.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PEDL3_U02] Absolwent potrafi adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	E.2R.U1. Absolwent potrafi analizować metodykę oddziaływań w placówkach resocjalizacyjnych; analizować i stosować teoretyczne podstawy instytucjonalnych oddziaływań metodycznych; analizować i stosować socjotechniki, psychotechniki, antropotechniki i kulturotechniki; analizować i stosować metody twórczej resocjalizacji w placówkach: teatr resocjalizacyjny, resocjalizację przez sport, muzykoterapię, plastykoterapię i dramę; analizować i stosować metody wspierające proces readaptacji i reintegracji społecznej; stosować metodykę pracy wychowawcy w specjalnych ośrodkach szkolno- - wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, schroniskach dla nieletnich i zakładach poprawczych; analizować i stosować podstawy metodyczne pracy wychowawcy w aresztach śledczych i zakładach karnych; określać przyczyny stresu i wypalenia zawodowego pedagogów resocjalizacyjnych E.2R.U2. Absolwent potrafi analizować i stosować metodykę oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym, teoretyczne podstawy środowiskowych oddziaływań metodycznych; planować i realizować współpracę wychowawców ze środowiskiem otwartym; analizować i stosować metody pracy nauczyciela, wychowawcy i pedagoga szkolnego, realizujących zadania resocjalizacyjne, kuratora sądowego, metody pracy w ośrodkach kuratorskich; analizować i stosować metody twórczej resocjalizacji w środowisku otwartym: teatr resocjalizacyjny, resocjalizację przez sport, muzykoterapię, plastykoterapię i dramę; analizować i stosować superwizję w resocjalizacji; analizować i stosować metody pracy resocjalizacyjnej w środowisku lokalnym i placówkach wsparcia dziennego streetworkerów i pedagogów podwórkowych.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_K02] W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotowy do budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej	E.2R.K1. Absolwent jest gotowy do okazywania empatii uczniom lub wychowankom potrzebującym wsparcia i pomocy	[SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna

Treści przedmiotu	1. Konsekwencje psychiczne i fizyczne zażywania narkotyków. Istota uzależnienia i mechanizm powstawania uzależnienia. Etapy i fazy uzależnienia. Eksperymentowanie, używanie, nadużywanie, uzależnienie, zespół abstynencyjny. 2. Specyfika pracy z osobami zagrożonymi uzależnieniem i uzależnionymi. Charakterystyka osobowości przednagłowej. Rola rodziny. 3. Systemy pomocy w świecie i Polsce. Model społeczności terapeutycznej. Modele pomocy w systemie ambulatoryjnym. 4. Podstawy terapii grupowej. Specyfika procesu grupowego. Czynniki leczące, informacje zwrotne, interwencje, fazy procesu grupowego, role uczestników grupy, czas trwania i zakończenie terapii grupowej. 5. Praca indywidualna z osobą zagrożoną uzależnieniem i osobą uzależnioną. 6. Praca z oporem, budowanie kontaktu, słuchanie z uwagą, refraza, parafraza, zawieranie kontraktu terapeutycznego. 7. Indywidualna Terapia Motywacyjna. Koło zmian: rozważanie, ambiwalencja, podejmowanie decyzji, działanie, utrwalanie zmian, nawroty. 8. Problematyka HIV/AIDS. Istota programów harm reduction. Programy substytucyjne. Program metadonowy w Polsce.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Znajomość psychologicznych koncepcji człowieka oraz posiadanie podstawowej wiedzy dotyczącej uzależniających właściwości środków psychoaktywnych.znajomość psychologicznych koncepcji człowieka oraz posiadanie podstawowej wiedzy dotyczącej uzależniających właściwości środków psychoaktywnych.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	kolokwium	51.0%	50.0%
	projekt	51.0%	25.0%
	praca pisemna - studium przypadku	51.0%	25.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	• Karpowicz P., Narkotyki, Jak pomóc człowiekowi i jego rodzinie?, Białystok 2003. • Kooyman M., Społeczność terapeutyczna dla uzależnionych, Warszawa 2002. • Miller P. M., (red.) Terapia uzależnień. Metody oparte na dowodach naukowych, Warszawa 2013. • Santorski J., ABC Psychologicznej pomocy, Warszawa 1993. • Dimoff T., Carper S., Jak rozpoznać czy dziecko sięga po narkotyki, Warszawa 1993.1. • Madeja Z., Uzależnienia od substancji psychoaktywnych, przedmiotów, czynności i osób. Koszalin: 2008.	
	Uzupełniająca lista lektur	• Cekiera C., Psychoprofilaktyka uzależnień oraz terapia i resocjalizacja osób uzależnionych, Lublin 1992. • Cox W.M., Osobowość nałogowa. Encyklopedia wiedzy o uzależnieniach, Warszawa 1995. • Richard D., Narkotyki, Katowice 1999. • Woronowicz B., Uzależnienia. Geneza, terapia, powrót do zdrowia, Warszawa 2009.	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania			
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.